

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Quod a pueritia in legalibus pueri exercendi ludo sunt Cap. xij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

192 DE PRAEPARATIONE EVANGELICA

in legibus Iouis & Apollinis Pythij, quas Minos & Lycurgus composuerunt, inesse uidebitis. Parent enim his, qui artificio & exercitatione legum peritiam habent; ceteris uero nullo pacto. Moses quippe multo prius a diuina doctrina facto principio, & uiuendi disciplina ad illam relata, omnibus principes atque custodes dei sacerdotes praefecit, uiros scilicet iustos prudentiae ac uerae laudis amatores.

Quod a pueritia in legalibus pueri exercendi ludo sunt

CAPVT. XII.

Consulo igitur, ut ab ineunte pueritia inquit ludendo atque studendo rebus tamen semper congruenter, has res pueri percipiant. Hoc enim modo in bonos uiros euadent. Si enim agricolam quendam aut aedificatorem probum fore desideramus, eum in tenera aetate ludentem, pueriles quasdam domos aedificare uidebimus, aut instrumenta quaedam agriculture fabricare, quae quauis inutilia sint, ad imitationem tamen utilium uerorumque instrumentorum non parum conferunt. In omnibus enim etiam ludendo conari debemus, ut puerorum studia & cupiditates eo uertamus, quo ipsos peruenire desideramus. Caput autem doctrinae infantium alimentum est, quod ludentium animum ad expectandum illud adducet, quo in uirili aetate ipsos uti decreuimus. Multo breuius hoc Moses atque dilucidius. Et erunt uerba haec inquit, quae ipse tibi hodie praecipio in corde tuo, & in anima tua, & propones ea filiis tuis, quod ex prisca consuetudine ad hodiernam usque diem diligenter Iudaei conseruant. In secundo autem legum, *Disciplinam* inquit appello uirtutem, quae puerorum animos continere potest, uoluptas enim & dolor, amor & odium quam recte fieri potest antequam ratione moueantur, in animos eorum fluunt, ut facilius cum ad ratiocinandum perueniant, conuenienter rationi omnia peragant, quorum conuenientia uirtus perfecta est. Assuescant ergo a pueritia dolore ac uoluptate recte moueri, ut a principio usque ad extremum uita oderint, quae odisse oportet, & ament quae amanda sunt. Sed multo ante Dauid, quae odio insequenda, & quae amanda sunt iuuenibus, & prouectis similiter declarauit dicens. Venite filij, audite me, timorem domini docebo uos. Quis est homo qui uult uitam, diligit dies uidere bonos. Prohibe linguam tua a malo, & labia tua
nelo/

ne loquantur dolum. Diuertere a malo, & fac bonum: inquire pacem & sequere eam. Et Salomon. Audite filij inquit disciplinā patris, legem meam nolite obliuisci. Et rursus. Viam impiorum non ingrediaris. Innumerabilia huiusmodi facile in scriptura inuenies, quibus adolescentes atq; prouecti simul ad pietatem exhortantur.

Quod diuinarum rerum imagines hæc inferiora Plato putabat.

CAPVT XIII.

Diuinis oraculis Mosi dictum est. Facies omnia secundum figuram, quæ tibi monstrata in monte est. Id apostolus latius exposuit dicens, umbram exemplumq; cælestium legalium cultum fuisse. Apertissime namq; mosaica uniuersa, tanquā umbræ ac symbola cælestium sunt. Nunc x̄o audi quæ admodum Plato in sexto de republica, hūc locum imitatus est. Deo inquit & mundo uerus philosophus loquens, mundus atq; diuinus quantum potest efficiet. Si ergo necesse fuerit, quæ ibi uidet in moribus hominū & priuatim & publice ponere, ut nō modo seipsum, uerum etiam alios per illa confirmet, putasne modestiæ, iustitiæ, & omnino uniuersæ uirtutis improbum magistrum futurum? Minime inquam. Sed multi uidelicet parum nobis credunt, dicentibus nō aliter posse felicem ciuitatem fieri, nisi pictores illi eam depingant, q̄ diuino exemplari ad pingendum utuntur, imo credent inquit. Sed quid est, modus picture? Quasi tabula in quam ciuitas & mores hominum primum, quod omnium difficillimū est, mundi puriq; faciundi sunt: nō em̄ prius scribendæ sunt leges, q̄ mundam feceris ciuitatem, deinde formula disciplinæ scribenda depingendaq; est.

Quod adolescētes cantibus ad uirtutem p̄parandi sunt.

CAPVT XIII.

Odas etiā canendas putat, sic dicens. Ter iam & quater dictum est, disciplinam esse puerorū educationem, q̄ ad rectam legalemq; uitam perducatur. Ut igitur pueri animus legē ita sequat̄, ut una cum ea gaudeat atque doleat, odas perdiscant, crebroq; cāticent, quibus laudes atq; uituperationes earum rerū contineant̄, quas lex laudat, atq; uituperat. Quoniā enim teneriores anni rationē uirtutis nō suscipiunt, ludo atq; cantu p̄parant̄. Iure igit̄ apud nos prophetaz̄ odæ a pueris addiscunt̄.

E iij